

KIRAATHANELER KONULU MAKALELER KAYNAKÇASI

Bülent Ağaođlu

14.6.2018

İçindekiler

KIRAATHANELER	3
Makaleler	3
Köşe Yazıları	5
Maddeler	6
KAHVEHANELER – KIRAATHANELER.....	7
EK	8

KIRAATHANELER

Makaleler

32 Makale. 21'inin Tam Metin Linki Var, 11 inin yok.

Abasıyanık, Sait Faik: Kiraathaneler.

<https://books.google.com.tr/books?id=xHOVAwAAQBAJ&pg=PA149&dq=k%C4%B1raathaneler&hl=tr&sa=X&ved=0ahUKEwiNx57rv9jbAhVQKI AKHUE6BxMQ6AEIzAA#v=onepage&q=k%C4%B1raathaneler&f=false>

Alus, Sermed [Sermet] Muhtar: Eski İstanbul'da Arif'in kiraathanesi.

<http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/handle/11498/39923>

Alus, Sermet Muhtar: Eski kiraathaneler. Akşam, 28 Kanunuevvel 1938.

<http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/39594/001522075006.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

And, Metin: 19.yy'da İstanbul'un bellibaşlı meddah kahvehaneleri. 3236.s.

<https://tr.scribd.com/document/287759378/Tarih-Vakf%C4%B1-%C4%B0stanbul-5>

Atakan, Akif: Bulgaristan'da geçen asrın Türk Kiraathaneleri ve kütüphaneleri. Balkanlar'da Türk Kültürü, 4 (11), Nisan-Haziran 1994, 17-18.ss. 1. TÜRK KÜLTÜRÜ, BULGARİSTAN. - 2.

KÜTÜPHANECİLİK TARİHİ, TÜRK. - 3. TÜRKLER, BULGARİSTAN. [dagm.dm] ***bdk

Cemiyet Merkezinde Kiraathane Küşadı. -- İstanbul, Şevval 1280. Mecmua-i Fünun, II. cilt, 22. sayı, 423-427. sayfa. [İSAMK].

<http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/5759/001582496010.pdf?sequence=1>

Çoruk, Ali Şükrü: Muhabbetin ve muhalefetin mekanı kahvehaneler, (2) : Kahvehaneden Kiraathaneye. Mostar Medeniyet-Kültür-Aktüalite Dergisi, 1 (12), Şubat 2006, 82-83.ss. 1.

KAHVEHANELER. [dagm.dm] ***isam

Çoruk, Ali Şükrü: Muhabbetin ve muhalefetin mekanı kahvehaneler, (3) : Marmara Kiraathanesi.

Mostar Medeniyet-Kültür-Aktüalite Dergisi, 2 (13), Mart 2006, 64-65.ss. 1. KÜLTÜR HAYATI, TÜRKİYE.

- 2. KAHVEHANELER. [dagm.dm] ***isam

Ecevit, Bülent: <http://ecevityazilari.org/items/show/1215>

[Eski ünlü kiraathanelerle ilgili not]. <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/handle/11498/6175>

Gazetecilerin havadis borsası: Vilayet konağı karşısında İhsan Kiraathanesi. Bağlantı:

<http://hdl.handle.net/11498/40220>

Georgeon, F.: Les cafes a İstanbul an XIX siecle. Etudes Turques et Ottomanes, I (Mart 1992), 14-40ss.

Georgeon, François: Chapitre 2 - Les cafés à İstanbul à la fin de l'Empire otoman. Dans Cafés d'Orient revisités (1997), pages 39 à 78

Kanuniesasi Kiraathanesi. <http://isamveri.org/pdfdkm/02/DKM021207.pdf>

Kemal, Mehmet: Kanunuesasi Kiraathanesi.
<http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/handle/11498/39642>

Kiraathane. <https://eksisozluk.com/entry/17181607>

Kiraathaneler. 563-564ss. <https://tr.scribd.com/document/287756788/Tarih-Vakf%C4%B1-%C4%B0stanbul-4>

Kocabaşoğlu, Uygur : İlk 'Kiraathane'nin Açılışı / . -- İstanbul, 1984. Tarih ve Toplum, 5. sayı, 65-67. Sayfa. [İSAMK] *** isam

Koçak, Ayşe Nur: Entellektüellerin Dönüşen Mekanı: Kitap Kafeler.
https://www.academia.edu/36630097/Entellekt%C3%BCellerin_D%C3%B6n%C5%9Fen_Mek an%C4%B1_Kitap_Kafeler

Koz, M. Sabri, "İhsan Kiraathanesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, c. IV, s. 142.

Koz, M. Sabri, "İkbal Kiraathanesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, c. IV, s. 144.

Koz, M. Sabri, "Meserret Kiraathanesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, c. V, s. 405.
<http://isamveri.org/pdfdkm/13/DKM131086.pdf>

Koz, M. Sabri, "Sarafim Kiraathanesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, c. VI, s. 459.

Kuzucu, Kemalettin (2008): Osmanlı Entelektüel Mekanlarından Kiraathaneler. Yayın Yeri:Düşünen Siyaset. Ulusal Hakemli Diğer endeksler Özgün Makale. . [YÖKAK] ** Düşünen Siyaset Düşünce Dergisi - Egemenlik, Şiddet ve Devlet Sayı: 32. //// sayı 8 isam ktp.

Kuzucu, Kemalettin : Kahvehaneden Kiraathaneye Geçiş ve İlk Kiraathaneler / . -- İstanbul, 2011. Türk Kahvesi Kitabı, 161-208. sayfa. [İSAMK] *** 2. Kat Genel Koleksiyon 392 TÜRK tasnif numarasındadır. 2. Kat: sol taraf: 37. sıra

Kuzucu, Kemalettin: Sarafim Efendi ve Kiraathanesi / konuşmacı: Kemalettin Kuzucu. - Tarihte Türkler ve Ermeniler. - Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (AKDITYK) Türk Tarih Kurumu, 2014. - 5.c.(231-238.ss.). 1. ERMENİLER, İSTANBUL. [dagm.dm] ***isam

Kuzucu, Kemalettin: Türk kültürü ve düşünce tarihinde Sarafim Kiraathanesi. Türk Yurdu, 31 (289), Eylül 2011, 281-291.ss. Kaynakçası vardır. 1. SOSYO KÜLTÜREL YAPI, TÜRKİYE. - 2. SOSYAL TARİH, TÜRKİYE. [dagm.dm] ***bdk

Memişoğlu, Hüseyin: Bulgaristan'ın Vidin şehrinde Halil ve İbrahim İki Kardeşlerin kurdukları kültür vakfı ve onun "Şefkat" Kiraathanesi. Vakıflar Dergisi, (30), 2007, 185-198.ss. Kaynakçası vardır. 1. VAKIFLAR, TÜRK-BULGARİSTAN. - 2. TÜRKLER, BULGARİSTAN. [dagm.dm].
http://isamveri.org/pdfsbv/D00143/2007_30/2007_30_MEMISOGLUH.pdf

Merdivenci, Ahmet : Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Bulgarların Kiraathane Kurma Girişimleri ve Bulgarya'da Kurulan İlk Türk Kiraathanesi / . -- İstanbul, 1991. Türk Dünyası Tarih Dergisi, 5. cilt, 49. sayı, 8-12. Sayfa. [İSAMK] *** isamk

ÖZTÜRK, Zehra : Osmanlı Döneminde Kiraat Meclislerinde Okunan Halk Kitapları. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, Cilt 5, Sayı 9, 2007, 401-445.

http://isamveri.org/pdfdr/D02512/2007_9/2007_9_OZTURKZ.pdf

Toros, Taha: İstanbul'un adı tarihe geçen ünlü kahveleri.

<http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/39982/001641318010.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Ünal, Ertan: "Kiraathaneler". <http://www.serenti.org/turklerde-kahvehane-kulturunun-dogusu-ve-istanbulda-ilk-kahveler/> ** <https://turkcetarih.com/kiraathaneler/> (İSTANBUL'DA İLK KAHVELER, ERTAN ÜNAL, HAYAT TARİH MECMUASI, SAYI: 5, HAZİRAN 1966, S. 24-25)

Ünver, A. Süheyl: Yayın hayatımızda önemli yeri olan Sarafim Kiraathanesi. Belleten / Türk Tarih Kurumu, 43 (170), Nisan 1979, 481-490.ss. Kaynakçası vardır. 1. SOSYAL TARİH, OSMANLI. - 2. KAHVEHANELER. [dagm.dm]. <http://www.ttk.gov.tr/category/yayinlarimiz/dergi/belleten/>

Yalçiner, Selim: Kanunuesasi Kiraathanesi eski şeklini koruyor. CUMHURİYET 21 OCAK 1979.

<http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/39628/001520878006.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Yardımlı, Mehmet Nuri: Son irfan tekkemiz Marmara Kiraathanesi. Muradiye Eğitim-Bilim-Kültür-Sanat Dergisi, 5 (19), Yaz 2009, 114-119.ss. 1. MİLLİ KÜLTÜR. - 2. İSLAM AHLAKI. - 3. KAHVEHANELER. [dagm.dm]** isamk

Yaşar, Ahmet: <https://islamansiklopedisi.org.tr/kahvehane>

Köşe Yazıları

Açıkgöz, Namık: <http://www.tyb.org.tr/kahvehaneden-kafeye-kiraathane-arakesiti-19712yy.htm>

Ayvazoğlu, Beşir: <http://www.karar.com/yazarlar/besir-ayvazoglu/millet-kiraathaneleri-tartismasinin-dusundurduklari-7247>

Bahadıroğlu, Yavuz: <https://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/yavuz-bahadiroglu/millet-kiraathaneleri-24603.html>

Bardakçı, Murat: <http://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/2018674-1948de-ortaya-atilan-bir-kiraathane-onerisi-padisahlarin-kemiklerini-tasiyalim-turbeleri-kutuphane-olsun>

Buğra, Tarık: Kiraat/Hane. 23.10.1988.

<https://books.google.com.tr/books?id=HCbODAAAQBAJ&pg=PT171&dq=k%C4%B1raathaneler&hl=tr&sa=X&ved=0ahUKEwiNx57rv9jbAhVQKIAKHUE6BxMQ6AEILDAB#v=onepage&q=k%C4%B1raathaneler&f=false>

Doğrusöz, Salih: <http://www.starkibris.net/index.asp?haberID=107465>

Saydam, Ali: <https://www.yenisafak.com/yazarlar/alisaydam/guven-duygusu-her-seydir-vaat-degil-2046063>

Sinan, Meryem Aybike: <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/meryem-aybike-sinan/602666.aspx>

Şahin, H. Hümeýra: <https://www.aksam.com.tr/yazarlar/h-humeyra-sahin/okuma-kulturu-ve-millet-Kiraathanesi/haber-744382>

Şimşirgil, Ahmet: <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-ahmet-simsirgil/602756.aspx>

Tezel, Mevlut: <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/gunaydin/sb-mevlut-tezel/2018/06/12/Kiraathaneler-acilsin-once-dalga-gecen-starbucksilar-doldurur>

Yardımlı, Mehmet Nuri: <http://www.milatgazetesi.com/Kiraathane-makale,125111.html>

Yaşın, Mehmet: Edebiyatın çalışma odası Kahveler. 28 Temmuz 2013.
<http://www.hurriyet.com.tr/edebiyatin-calisma-odasi-kahveler-24408370>

Maddeler

<http://tugva.org/kitap-kafemiz/>

<https://eksisozluk.com/arifin-kiraathanesi--2700943>

hâmiş: osmanlı'dan günümüze, namı yayılan diğer kiraathanerler için (bkz: #17181607) ve (bkz: #49504171)

ve sözlüğe eklenen bazıları:

(bkz: çiçekçi kahvesi)

(bkz: darüttalim kiraathanesi)

(bkz: isa'nın kahvehanesi)

(bkz: valide kiraathanesi)

(bkz: fevziye kiraathanesi)

(bkz: fevziye kiraathanesi)

(bkz: safarim kiraathanesi)

(bkz: kanuniesasi kiraathanesi)

(bkz: sarafim kiraathanesi)

(bkz: alyanak mehmed efendi kiraathanesi)

(bkz: fevziye kiraathanesi)

(bkz: kanuniesasi kiraathanesi)

(bkz: şems kiraathanesi)

(bkz: kazım'ın kiraathanesi)

(bkz: kiraathane-i osmani)

(bkz: darüttalim kiraathanesi)

(bkz: ihsan bey kiraathanesi)

(bkz: merkez kiraathanesi)

(bkz: reşadiye kiraathanesi)

(bkz: hamdi efendi kiraathanesi)

(bkz: giridi necati efendi kiraathanesi)

(bkz: dilkuşa kiraathanesi)
(bkz: türkiye kiraathanesi)
(bkz: hürriyet kiraathanesi)
(bkz: yani kiraathanesi)
(bkz: dimitraki kiraathanesi)
(bkz: letafet kiraathanesi)
(bkz: taşçıbaşı kiraathanesi)
(bkz: ismail efendi kiraathanesi)
(bkz: bahriye kiraathanesi)
(bkz: hürriyet kiraathanesi)
(bkz: arif'in kiraathanesi)
(bkz: trabzonlu şükrü efendi kiraathanesi)
(bkz: valide kiraathanesi)

bu isimler, osmanlı döneminde meddahların, şairlerin, edebi şahsiyetlerin vs bir araya geldikleri mekanlar olarak ansiklopedinin kiraathaneler maddesine girmiştir. bunların dışından maddede ismi anılmayan başka kiraathaneler de vardır istanbul'da çok meşhur olmuş ve meşhur yetiştirmiş:

(bkz: küllük kiraathanesi)
(bkz: marmara kiraathanesi)
(bkz: ikbal kiraathanesi)
(bkz: meserret kiraathanesi)
(bkz: karadeniz kiraathanesi)
(bkz: çiçekçi kahvehanesi)

bir de istanbul dışında, memleketin yedi bölgesine, bazen de yedi cihana ün salmış - bazıları halen işletilen- kiraathan (bkz:) (bkz:) (bkz:) eler vardır:

(bkz: inci kiraathanesi)* inci affan da denir.
(bkz: çerkesin kahve)*
(bkz: mevlana kiraathanesi)*
(bkz: istanbul kiraathanesi)*
(bkz: kenger kahvesi) *
(bkz: hacı milli'nin kahvesi)*
(bkz: tufan ağa'nın kahvesi)*
(bkz: çakı'nın kiraathanesi)
(bkz: colea moşilor)*
(bkz: dobruca kahveleri)
(bkz: tahmis kiraathanesi)*

KAHVEHANELER – KIRAATHANELER

8 Makale. 3'ünün Tam Metin Linki Var.

Ayca, Nihat - Hediye Şule Ayca (01.06.2016 -03.06.2016): Türk Toplumunda Yetişkin Eğitimi Modelleri Kahvehaneler Kiraathaneler ve Kafeler. Yayın Yeri:3. Uluslar arası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi. Uluslararası Özet bildiri. . [YÖKAK]

Baydal, Yusuf: Sohbetin koyulaştığı mekanlar : Kafe, kahvehane ya da Kiraathane. Su Dünyası, (80), Mart 2010, 64-73.ss. 1. TOPLUMSAL YAPI, OSMANLI. - 2. TOPLUMSAL YAPI, TÜRKİYE. - 3. KAHVEHANELER. [dagm.dm] *** dagmd

Entellektüel hayatın merkezleri olarak : Kahvehane ve Kiraathanelerimiz. Kırmızı Beyaz Hayat Kültürü Dergisi, (12), Yaz 2012, 34-39.ss. 1. KAHVEHANELER. [dagm.dm]. http://www.kirmizibeyaz.com/wp-content/uploads/pdf/Kirmizi_Beyaz_12_2012_yaz.pdf

Göktaş, Erbil : Osmanlı Döneminde Kahvehaneler, Kiraathaneler ve Bunların İşlevleri / -- Erzurum, 1999. Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [AÜTAED], 11. sayı, 67-80. Sayfa. <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunitaed/article/view/1020001822> **
http://isamveri.org/pdfs/bv/D01645/1999_11/1999_11_GOKTASE.pdf

Kuzucu, Kemalettin: Türk kahvesi. / Kemalettin Kuzucu, M. Sabri Koz. -- İstanbul : Yapı Kredi Yayınları, 2015. 387 s. : res. ; 16 cm. -- (Yapı Kredi yayınları ; 4285) 1. Kahve 2. Kahvehaneler 3. Sosyal yaşam ve gelenekler_Türkiye 4. Folklor_Türkiye 5. Sosyal araştırmalar_Türkiye

Özalp, M. Nazmi: Ankara'nın kahve ve Kiraathaneleri. Türk Yurdu, 22 (176), Nisan 2002, 115-118.ss. 1. KÜLTÜREL YAPI, ANKARA. [dagm.dm] . [ISAMK] isamk

Sökmen, Cem: Osmanlı'dan bugüne kahvehaneler ve Kiraathaneler. Diyanet Aylık Dergi, (259), Temmuz 2012, 59-61.ss. 1. SOSYO KÜLTÜREL YAPI, OSMANLI. - 2. KAHVEHANELER. [dagm.dm]. http://www2.diyaret.gov.tr/DiniYay%C4%B1nlarGenelMudurlugu/DergiDokumanlar/Aylık/2012/temmuz_2012.pdf

Yalap, Hakan: Klasik Türk Edebiyatı Işığında Edebiyat Ve Kültür Tarihimize Kahve Ve Kahvehaneler. İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi Cilt / Vol: 6, Sayı/Issue: 3, 2017 Sayfa: 1907-1930. <http://www.itobiad.com/download/article-file/340293>

Yazıcı, Mustafa : Tarihe Malolmuş Türk Kahvehanelerin (Kiraathaneler) Kültür Hayatımızdaki Yeri ve Bugünü / -- Ankara, 1991. Karınca, 57. cilt, 650. sayı, 31-33. sayfa. [ISAMK] ***bdk

EK

“Kültür ve Turizm Bakanı Numan Kurtulmuş üç kuşak Fatihli. Hala babasının yaptırdığı aile apartmanında oturuyor ve buradaki mahalle kültürünü çok önemsiyor. Küçük yaştan itibaren babasının elinden tutup götürdüğü kültür sanat muhitlerindeki ortamları hiç unutmamış. Bir avuç idealist okumuş adamın toplumun şekillenmesi için gösterdiği çabanın ilk tohumlarının bu muhitlerde atıldığını düşünüyor. Amcasının Çağaloğlu'ndaki Fatih Yayınevi Matbaası'nın yine bir dönem yazarların, üniversite hocalarının, öğrencilerin buluşma adresi olduğunu söyleyen Numan Kurtulmuş bugün bu kültür sanat muhitlerine gençlerin ihtiyacı olduğunu dile getirerek mahallelerde açılacak kiraathanelerin bu anlamda önemli olduğunu düşünüyor. Kurtulmuş'la dündan bugüne kültür sanat muhitlerini konuştuk.”. <https://www.yenisafak.com/hayat/kultur-muhitlerineihtiyacimiz-var-3358403>

<http://www.bbyhaber.com/bby/2018/06/15/kiraathane-gundemine-dair-prof-dr-bulent-yilmaz>

<http://www.nisanyansozluk.com/?k=k%C4%B1raat>

kitap kafeler. <https://tinyurl.com/y9p2aryn>

<http://www.milliyet.com.tr/iste-cumhurbaskani-erdogan-in-kiraathane-istanbul-yerelhaber-2864115/>

<https://www.sabah.com.tr/marmara/2018/06/17/yildirim-elini-cabuk-tuttu-kiraathaneler-kutuphane-oldu>

https://www.ntv.com.tr/video/turkiye/eskisehirin-5-bin-kitaplik-tiryakizade-kiraathanesi,_SjyAwdo00OP4EsRFJZOjA

<http://m.iha.com.tr/istanbul-haberleri/turk-kulturunun-ozgun-orneklerinden-biri-kiraathane-2042964/>

<https://www.setav.org/millet-kiraathanesi-tartismasi-secim-kampanyalarini-domine-eden-polemikci-siyasetin-yansimasi/>